

3. Аракчеев В. Пенсионное право России / В. С. Аракчеев. – СПб. : Юрид. центр Пресс, 2003. – 351 с.
4. Артамонов Н. Советское законодательство о льготах гражданам в связи с выполнением воинской обязанности и вопросы его совершенствования : автореф. дис... к.ю.н.: 12.00.02 / Н. В. Артамонов. – ВС МВД СССР. – М., 1974. – 21 с.
5. Бару М.И. Унификация и дифференциация норм трудового права / М. И. Бару. – М. : Юридическая литература, 1970. – 215 с.
6. Бахрах Д. Правовые льготы / Д. Н. Бахрах // Справедливость и право. – Свердловск : Изд-во Свердловского ун-та, 1989. – 245 с.
7. Гаврилов О. Стратегия правотворчества и социальное прогнозирование / О. А. Гаврилов. – М. : Ин-т госуд. и права РАН, 1993. – 128 с.
8. Крылатых Е. Льготы в советском праве социального обеспечения : автореф. дис... к.ю.н.: 12.00.05 / Е. Г. Крылатых. – МГУ им. М.В.Ломоносова. – М., 1989. – 25 с.
9. Мирошник С. Теория правового стимулирования : автореф. дисс... д.ю.н.: 12.00.01 / С. В. Мирошник. – Северо-Кавказская Акад. госуд. Службы. – Ростов-на-Дону. – 2003. – 40 с.
10. Никитинский В. Эффективность норм трудового права / В. И. Никитинский. – М. : Юрид. лит, 1971. – 210 с.
11. Пашков А., Ротань В. Социальная политика и трудовое право / А. С. Пашков, В. Г. Ротань. – М. : Юридическая литература, 1986. – 240 с.
12. Пашкова Г. Льготы в праве социального обеспечения : автореф. дис... к.ю.н. : 12.00.05 / Г. Г. Пашкова. – Юрид. ин-т Томского гос. ун-та. – Томск, 2004. – 26 с.
13. Рікер П. Право і справедливість / П. Рікер [пер. з фр. : О. Сирцова, В. Каденко ; наук. ред.: К. Сігов]. – К. : Дух і літера, 2002. – 218 с.
14. Роулз Дж. Теория справедливости / Дж. Роулз. – Новосибирск : Изд-во НГУ, 1997. – 576 с.
15. Спасибо-Фатеева І. Доктринальні тлумачення / І. Спасибо-Фатеева // Вісник Академії правових наук України. – 2005. – №1(40). – С.14–25.
16. Титова М. Проблемы правового регулирования налоговых льгот на современном этапе / М. В. Титова // Правоведение. – 2002. – № 5 (244). – С. 98 – 107.
17. Торган К. Правовые стимулы научно-технического прогресса в производственном объединении / К. Э. Торган. – М. : Юридическая литература, 1983. – 88 с.
18. Циппеліус Р. Філософія права : підручник / Р. Циппеліус : пер. з нім. – К. : Тандем, 2000. – 300 с.

Г. Й. Пузанова,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного права та державного управління,
Міжнародний гуманітарний університет

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

В умовах глибокої політичної та посиленої у зв'язку з цим економічної кризи, актуальними стають питання стабілізації усіх процесів в Україні, в тому числі економічних, а саме такого її напрямку як іноземне інвестування.

Згідно даних Державної служби статистики України, обсяги прямих інвестицій в економіку України за період з 01.10.2011 р. до 01.10.2012 р. збільшились з 48 466,2 до 52 673,8 млн. дол. США, тобто на 108,7%; а за період з 1.10.2012 р. до 1.10.2013 р. – з 52 673,8 до 56 565,2 на 107,4% [1], тобто спостерігається незначне зниження приросту іноземних інвестицій, що вказує на не-

обхідність дослідження даних питань і вироблення адекватної, продуманої і ефективної політики іноземного інвестування.

Відзначимо, що останнім часом питання політики взагалі, а також окремих її напрямів були об'єктом дослідження учених економістів, політологів, юристів і ін., а також об'єктом дисертаційних досліджень: М.В. Беляєва, Н.В. Бобровської, Є.Р. Бодунова, Т.О. Гуржій, В.О., Каретної, Т. Морозова, С. Познякова, В. Поєдинок та ін. [2], однак в них не розглядалися питання державної політики іноземного інвестування, що обумовлює актуальність даного дослідження.

Стаття 10 Господарського кодексу України від 16 січня 2003 р. [3] визначає основні напрями державної економічної політики держави, якими є структурно-галузева політика; інвестиційна політика, амортизаційна політика, політика інституціональних перетворень, цінова політика, антимонопольно-конкурентна політика, бюджетна політика, податкова політика, грошово-кредитна політика, валютна політика, зовнішньоекономічна політика, а також екологічна політика, соціальна політика захисту прав споживачів, політика зайнятості, політика соціального захисту та соціального забезпечення. Таким чином, в даному законі закріплені основні напрями державної економічної політики, в тому числі й такий як іноземне інвестування. Виділення іноземного інвестування як самостійного напрямку економічної діяльності підтверджується наявністю спеціального законодавства, регулюючого іноземне інвестування; визначенням статусу іноземного інвестора як учасника даної діяльності; іноземних інвестицій та її видів; форм іноземного інвестування і тому подібне.

Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р. [4] визначає засади внутрішньої та зовнішньої політики України у сферах розбудови державності, розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів, формування інститутів громадянського суспільства, національної безпеки і оборони, в економічній, соціальній і гуманітарній сферах, в екологічній сфері та сфері техногенної безпеки, а також засади зовнішньої політики України.

Стаття 7 вказаного Закону визначає засади внутрішньої політики в економічній сфері. У даній статті продубльовані напрями внутрішньої економічної політики України, які більш повно, всесторонньо і концентровано закріплені в ст. 10 ГК України. Крім того, в даній статті не знайшов закріплення такий її напрям як іноземне інвестування.

У статті 11 Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» також визначені засади зовнішньої політики, одним із напрямів якої є розширення міжнародного співробітництва з метою залучення іноземних інвестицій, новітніх технологій та управлінського досвіду в національну економіку в інтересах її реформування, модернізації та інноваційного розвитку. В зв'язку з цим, вважаємо не обґрунтованим те, що у внутрішній політиці іноземне інвестування не виокремлюється як самостійний напрям економічної діяльності, так як саме внутрішня політика визначає напрями зовнішньої економічної політики держави. Тому вважаємо за необхідне у Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» внести в ст. 7 доповнення про впровадження політики регулювання державних відносин діяльності іноземних суб'єктів господарювання на своїй території.

Крім того, при розробці державної політики іноземного інвестування необхідно враховувати й міжнародно-правовий досвід регулювання даних видів правовідносин. Так, Монтеррейський консенсус Міжнародної конференції з фінансування розвитку ООН 2002 р. [5] встановлює, що для залучення і розширення притоку продуктивного капіталу країни повинні продовжувати вживати зусиль щодо забезпечення прозорого, стабільного і передбачуваного інвестиційного клімату при належному забезпеченні дотримання договорів і повазі до прав власності, заснованих на раціональній макроекономічній політиці і діяльності інституцій, що надають як вітчизняним, так і міжнародним підприємствам можливість діяти ефективно, прибутково та з максимальним внеском у розвиток. Особливі зусилля вимагаються в таких пріоритетних сферах, як економічна політика та регуляторна база, необхідні для заохочення та захисту інвестицій (п. 21).

На основі Монтеррейського консенсусу в рамках ОЕСР були розроблені Основи політики щодо інвестицій (Policy framework for investment) 2006 р. [6]. Цей документ, що має рекомендаційний характер, охоплює 10 сфер політики, які вважаються визначальними у створенні здорового середовища для усіх інвесторів, від малих та середніх до багатонаціональних підприємств. Цими сферами є: інвестиційна політика; сприяння інвестуванню; торгівля; конкуренція; оподаткування; корпоративне управління; політика заохочення відповідальної ділової поведінки; розвиток людських ресурсів; розвиток інфраструктури і фінансового сектора; публічне управління.

В рамках кожної з цих сфер політики країнам пропонується перелік питань, які допомагають визначити, чи сприяє їхня політика інвестиціям. Як підкреслює В. Поєдинок [7, с. 36], в даному рішенні визнається, що на якість інвестиційного клімату впливає широкий спектр різних напрямів державної політики, що вимагає взаємоузгодженості між цими напрямками, їх концептуальної єдності. Цей інтеграційний підхід дозволяє виявляти «слабкі ланки» загальної економічної політики держави, які потребують реформування.

В основах політики щодо інвестицій ОЕСР встановлено, що її якість «прямо впливає на рішення усіх інвесторів, як малих так і великих, вітчизняних або іноземних. Прозорість, захист прав власності та недискримінація є принципами інвестиційної політики, які лежать в основі зусиль щодо створення здорового інвестиційного середовища для всіх [12, с. 13]. Крім того, в Основах зазначено перелік питань, які визначають ступень відповідності інвестиційної політики зазначеним принципам.

Таким чином, при розробці власної інвестиційної політики державам, в тому числі і Україні, необхідно враховувати норми міжнародного права та рекомендації міжнародних економічних інститутів з метою розвитку інвестиційних процесів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Беляєва М. Конституційно-правові засади політичної функції Української держави : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 / М.В. Беляєва // НУ «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». – Х., 2012. – 22 с.; Бобровська Н. Державна

екологічна політика – ефективне природокористування / Н.В. Бобровська // Економіка та держава : Міжнародний науково-практичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 98–100; Бодунов Е. Публічне адміністрування іноземного інвестування в Україні : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : 12.00.07 / Бодунов Євген Рудольфович // Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». – Київ, 2013. – 19 с.; Гуржій Т. Державна політика безпеки дорожнього руху : теоретико-правові та організаційні засади : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Гуржій Тарас Олександрович // Дніпропетров. держ. ун-т внутрішніх справ. – Дніпропетровськ, 2011. – 40 с.; Каретна О. Механізми сучасної державної молодіжної політики України: еволюція та тенденції: дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / О.О. Каретна // НУ «ОЮА». – Одеса, 2012. – 195 с.; Морозов Т. Складові та концептуальна модель державної політики розбудови національної технологічної інфраструктури / Тімур Морозов // Економіст. Ukrainian journal. – 2012. – № 10. – С. 50–52.; Позняков С. Сучасна роль адміністративно-правового регулювання державної економічної політики в Україні / Спартак Позняков // Підприємництво, господарство і право : щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. – № 5. – С. 7–11 та ін.

3. Господарський кодекс : Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19–20, № 21–22. – Ст. 144.
4. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 527.
5. Monterrey consensus of the international conference on financing for development [Electronic resource] / United Nations 2003. – Mode of access: <http://www.un.org/esa/ffd/monterrey/MonterreyConsensus.pdf>. – 25 p.
6. Policy framework for investment [Electronic resource] / OECD, 2006. – Mode of access: <http://www.oecd.org/dataoecd/1/31/36671400.pdf>. – 72 p.
7. Поєдинок В. Державна інвестиційна політика: поняття, об'єкт, цілі, принципи / В. Поєдинок // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 89. – С. 34–37.

О. В. Сєрих,
*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу
Інституту національного та міжнародного права,
Міжнародний гуманітарний університет*

РОТАЦІЯ КАДРІВ В МИТНИХ ОРГАНАХ У КОНТЕКСТІ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ

Одним із важливих аспектів сучасної правової політики в Україні є реформування системи запобігання і протидії корупції. Досягнення успіху у цьому процесі є передумовою формування у суспільстві довіри до влади, зростання економічного потенціалу держави, покращення добробуту громадян України. На працівників митних органів (органів доходів і зборів) державою покладено суспільну місію особливої відповідальності – захищати економічні інтереси держави, бути надійним заслоном проникненню на внутрішній ринок контрабандних товарів. Така довіра до митної служби з боку держави вимагає від посадових осіб митної служби належного рівня відповідальності за доручену